

**ATOMIC ENERGY**

**Fuel**

**Agreement Between the  
UNITED STATES OF AMERICA  
and LATVIA**

Signed at Washington April 25, 2005



NOTE BY THE DEPARTMENT OF STATE

Pursuant to Public Law 89—497, approved July 8, 1966  
(80 Stat. 271; 1 U.S.C. 113)—

“ . . .the Treaties and Other International Acts Series issued under the authority of the Secretary of State shall be competent evidence . . . of the treaties, international agreements other than treaties, and proclamations by the President of such treaties and international agreements other than treaties, as the case may be, therein contained, in all the courts of law and equity and of maritime jurisdiction, and in all the tribunals and public offices of the United States, and of the several States, without any further proof or authentication thereof.”

**LATVIA**

**Atomic Energy: Fuel**

*Agreement signed at Washington  
April 25, 2005;  
Entered into force April 25, 2005.*

AGREEMENT  
BETWEEN  
THE DEPARTMENT OF ENERGY OF THE UNITED STATES OF AMERICA  
AND  
THE MINISTRY OF ENVIRONMENT OF THE REPUBLIC OF LATVIA  
CONCERNING  
COOPERATION IN THE AREA OF COUNTERING THE PROLIFERATION OF  
NUCLEAR MATERIALS AND TECHNOLOGIES

The Department of Energy of the United States of America (DOE) and the Ministry of Environment of the Republic of Latvia (MOE), hereinafter referred to jointly as the Parties,

Desiring to implement the Agreement between the Government of the United States of America and the Government of the Republic of Latvia Concerning Cooperation in the Area of the Prevention of Proliferation of Weapons of Mass Destruction of December 11, 2001 (hereinafter referred to as the Counterproliferation Agreement), as it pertains to countering the proliferation of weapons of mass destruction, and technology, materials, and expertise related to such weapons,

Have agreed as follows:

**ARTICLE I**

For purposes of this Agreement:

"Nuclear fuel" means fissile isotopes of uranium and all isotopes of plutonium contained in research and test reactor fuel assemblies, rods, control rods or sub-components thereof; research and reactor target assemblies or sub-components thereof; and bulk materials intended for research or test purposes. These materials may be irradiated or unirradiated.

**ARTICLE II**

1. In accordance with the terms of this Agreement, the DOE may provide assistance at no cost to the MOE or its designated implementing agents to assist the Government of the Republic of Latvia to return Soviet Union/Russian-supplied nuclear fuel stored in Latvia to the Russian Federation, and also to assist in the prevention of the possible proliferation of proliferation-attractive nuclear materials and technologies.

2. The MOE or its designated implementing agents shall use all materials (including supplies, equipment and instruments), training and services provided in accordance with this Agreement exclusively for the purpose of returning Soviet Union/Russian-supplied nuclear fuel to the Russian Federation, and for preventing the possible proliferation of proliferation-attractive nuclear materials and technologies.
3. This Agreement and all activities undertaken in accordance with this Agreement shall be subject to the provisions of the Counterproliferation Agreement. In the event of any discrepancies between this Agreement and the Counterproliferation Agreement, the provisions of the Counterproliferation Agreement shall prevail.

### **ARTICLE III**

1. Each Party to this Agreement shall have the right, upon written notification to the other Party, to delegate responsibilities for the implementation of this Agreement to other agencies, departments or units of its respective government.
2. Each Party to this Agreement shall have the right, upon written notification to the other Party, to designate technical liaison representatives for materials, equipment, training and services provided pursuant to this Agreement.

### **ARTICLE IV**

1. Pursuant to the terms of this Agreement, the DOE may provide to the MOE, or its designated implementing agents, assistance for the purpose of preventing the possible proliferation of proliferation-attractive nuclear materials and related nuclear technologies from the territory of Latvia. Such assistance may include, but is not limited to activities related to:
  - (a) the return of Soviet Union/Russian-supplied nuclear fuel from the IRT research reactor at Salaspils to the Russian Federation;
  - (b) security enhancement of the IRT reactor site and nuclear materials stored at the site;
  - (c) safe and secure storage of Latvia's nuclear materials, including improving methods of protection, control, and accountability of nuclear materials to reduce the risk of theft or possible diversion of nuclear materials stored at premises on the territory of Latvia.

2. The terms of this Agreement shall cover:
  - (a) the provision of technical assistance, safety engineering services, planning and project management support pertaining to the implementation of any assistance provided under this Agreement; and
  - (b) the provision of procurement and/or acquisition services, selection of subcontractors, contract and project management services, and the technical and administrative oversight of subcontractor performance during the preparation for and implementation of work under this Agreement.
3. The MOE or its designated implementing agents shall make all fresh nuclear fuel containing uranium enriched to 20% or more in the isotope U-235 available for return to the Russian Federation before any spent fuel is returned.
4. Conditions of assistance provided under this Agreement shall be defined by separate contracts or arrangements between the DOE and the MOE or their designated implementing agents. In case of any inconsistency between these contracts or arrangements and this Agreement, the provisions of this Agreement shall prevail.
5. Pursuant to the terms of this Agreement, the DOE may, at its discretion, provide the MOE or its designated implementing agents with other types of assistance subject to the written agreement of both Parties.

#### **ARTICLE V**

1. The MOE or its designated implementing agents shall assist the DOE or its designated implementing agents during implementation of the agreed assistance.
2. The MOE or its designated implementing agents shall coordinate with other appropriate Government of the Republic of Latvia ministries, agencies, and organizations to ensure that materials, including supplies, equipment and instruments, provided to the Government of the Republic of Latvia under this Agreement are afforded priority processing to allow prompt delivery to their ultimate destination within Latvia. The MOE or its designated implementing agents shall coordinate with the appropriate Government of the Republic of Latvia ministries, agencies, and organizations to ensure that appropriate security measures are provided for United States government personnel, contractors and materials, including supplies, equipment, and instruments, at those facilities associated with work under this Agreement.

3. The MOE or its designated implementing agents shall facilitate the examination by the appropriate ministries, agencies, and organizations of the Government of the Republic of Latvia of all materials, including supplies, equipment and instruments received pursuant to this Agreement and provide confirmation to the DOE of their acceptability within ten days of receipt of the results of such examinations. The terms and conditions for repair or replacement of non-complying materials, including supplies, equipment and instruments, will be set forth in the contract(s) under which materials, including supplies, equipment and instruments, are provided under this Agreement.

#### **ARTICLE VI**

In addition to the audit and examination rights set forth in Article XII of the Counterproliferation Agreement, DOE representatives shall have the right to monitor the implementation of terms of contracts and the progress of work under this Agreement, at facilities on the territory of Latvia.

#### **ARTICLE VII**

As appropriate, the Parties may enter into implementing arrangements to carry out the provisions of this Agreement. In case of any inconsistency between this Agreement and any such arrangements, the provisions of this Agreement shall prevail.

#### **ARTICLE VIII**

This Agreement shall enter into force upon signature and shall remain in force for the duration of the Counterproliferation Agreement. This Agreement may be amended or extended by the written agreement of the Parties and may be terminated by either Party upon at least 90 days, prior written notification to the other Party.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE at Washington, this twenty-fifth day of April, 2005, in duplicate in the English and Latvian languages, each text being equally authentic.

FOR THE DEPARTMENT OF ENERGY  
OF THE UNITED STATES OF AMERICA:

FOR THE MINISTRY OF ENVIRONMENT  
OF THE REPUBLIC OF LATVIA:

Handwritten signature of Samuel W. Bodman in cursive script.Handwritten signature of Ilze Jirina in cursive script.



**VIENOŠANĀS  
STARP  
AMERIKAS SAVIENOTO VALSTU ENERĢIJAS DEPARTAMENTU  
UN  
LATVIJAS REPUBLIKAS VIDES MINISTRIJU  
PAR SADARBĪBU KODOLMATERIĀLU UN KODOLTEHNOLOĢIJU  
IZPLATĪŠANAS NOVĒRŠANAS JOMĀ**

Amerikas Savienoto Valstu Enerģijas departaments (DOE) un Latvijas Republikas Vides ministrija (VIDM), turpmāk sauktas kopā kā Puses,

Vēloties īstenot 2001.gada 11.decembra Amerikas Savienoto Valstu valdības un Latvijas Republikas valdības līgumu par sadarbību masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas novēršanas jomā (turpmāk – Izplatīšanas novēršanas līgums), tā kā tas attiecas uz masu iznīcināšanas ieroču, un tehnoloģiju, materiālu, un ar šādiem ieročiem saistīto zināšanu izplatīšanas novēršanu,

Vienojas par sekojošo:

## I PANTS

Šis Vienošanās mērķiem:

“Kodoldegviela” ir kodolskaldāmi urāna izotopi un visi plutonija izotopi, kurus satur pētniecisko un izmēģinājuma reaktoru degvielas kasetes, kodoldegvielas elementi, vadības kontrolstieņi vai to sastāvdaļas, pētnieciskās un reaktora mērķu kasetes vai to sastāvdaļas un materiāli vaļējā formā izmantošanai pētnieciskiem vai izmēģinājumu nolūkiem. Šie materiāli var būt apstaroti vai neapstaroti.

## II PANTS

1. Saskaņā ar šīs Vienošanās nosacījumiem, DOE var sniegt bezmaksas palīdzību VIDM vai tās nozīmētajām īstenošanas institūcijām, lai palīdzētu Latvijas Republikas valdībai nosūtīt atpakaļ Krievijas Federācijai PSRS/Krievijas piegādāto kodoldegvielu, kas tiek uzglabāta Latvijā, un arī palīdzēt novērst iespējamu izplatīšanai nozīmīgu kodolmateriālu un tehnoloģiju izplatīšanu.

2. VIDM vai tās nozīmētās īstenošanas institūcijas lieto visus materiālus (ieskaitot piederumus, aprīkojumu un instrumentus), apmācības un pakalpojumus, kas sniegti saskaņā ar šo Vienošanos, tikai PSRS/Krievijas piegādātās kodoldegvielas nosūtīšanai atpakaļ Krievijas Federācijai, kā arī iespējamās izplatīšanai nozīmīgu kodolmateriālu un tehnoloģiju izplatīšanas novēršanai.
3. Šī Vienošanās un visas darbības, kas veiktas saskaņā ar šo Vienošanos, ir pakļautas Izplatīšanas novēršanas līguma noteikumiem. Gadījumā, ja ir pretrunas starp šo Vienošanos un Izplatīšanas novēršanas līgumu, tad Izplatīšanas novēršanas līguma noteikumi ir noteicošie.

### III PANTS

1. Katrai šīs Vienošanās Pusei ir tiesības, rakstiski brīdinot otru Pusi, deleģēt atbildību par šīs Vienošanās īstenošanu citām attiecīgās valdības iestādēm, departamentiem vai nodaļām.
2. Katrai šīs Vienošanās pusei ir tiesības, rakstiski brīdinot otru Pusi, nozīmēt tehniskās koordinēšanas pārstāvjus materiāliem, aprīkojumam, apmācībām un pakalpojumiem, kas sniegti saskaņā ar šo Vienošanos.

### IV PANTS

1. Atbilstoši šīs Vienošanās nosacījumiem, DOE var sniegt palīdzību VIDM vai tās nozīmētajām īstenošanas institūcijām ar mērķi novērst iespējamu izplatīšanai nozīmīgu kodolmateriālu un ar tiem saistīto tehnoloģiju izplatīšanu no Latvijas teritorijas. Šāda palīdzība var sevī ietvert sekojošas darbības, bet ne tikai:
  - (a) PSRS/Krievijas piegādātās kodoldegvielas nosūtīšanu atpakaļ Krievijas Federācijai no Salaspils zinātniski pētnieciskā reaktora IRT;
  - (b) zinātniski pētnieciskā reaktora IRT un tajā esošo kodolmateriālu drošības paaugstināšana;
  - (c) Latvijas kodolmateriālu droša un apsargāta uzglabāšana, ieskaitot kodolmateriālu aizsardzības, kontroles un atskaites metožu uzlabošanu, lai samazinātu zādzības risku vai iespējamu Latvijas teritorijas vietās uzglabātu kodolmateriālu novirzīšanu.

2. Šīs Vienošanās ietvaros tiek īstenota:
  - (a) tehniskās palīdzības sniegšana, drošības inženiertehniskie pakalpojumi, plānošanas un projektu vadības atbalsts attiecībā uz jebkuras palīdzības īstenošanu saskaņā ar šo Vienošanos; un
  - (b) piegādes un/vai iegādes pakalpojumu sniegšana, apakšuzņēmēju izvēle, līgumu un projektu vadības pakalpojumi, apakšuzņēmēju darbības tehniskā un administratīvā pārraudzība, gatavojoties un īstenojot pasākumus šīs Vienošanās ietvaros.
3. VIDM vai tās nozīmētās īstenošanas institūcijas nodrošina visas svaigās kodoldegvielas, kas satur urānu bagātinātu ar izotopu U-235 līdz 20% vai vairāk, pieejamību atpakaļ nosūtīšanai uz Krievijas Federāciju, pirms lietotā kodoldegviela tiek nosūtīta atpakaļ.
4. Šīs Vienošanās ietvaros sniegtās palīdzības nosacījumiem ir jābūt noteiktiem ar atsevišķiem līgumiem vai vienošanās starp DOE un VIDM vai to nozīmētajām īstenošanas institūcijām. Gadījumā, ja ir pretrunas starp minētajiem līgumiem vai vienošanās un šo Vienošanos, šīs Vienošanās noteikumi ir noteicošie.
5. Atbilstoši šajā Vienošanās paredzētajam, DOE pēc saviem ieskatiem var sniegt VIDM vai tās nozīmētajām īstenošanas institūcijām cita veida palīdzību Pusēm savstarpēji rakstiski vienojoties.

## V PANTS

1. VIDM vai tās nozīmētās īstenošanas institūcijas sniedz palīdzību DOE vai tā nozīmētajām īstenošanas institūcijām saskaņotās palīdzības sniegšanas īstenošanā.
2. VIDM vai tās nozīmētās īstenošanas institūcijas sadarbojas ar citām atbilstošām Latvijas Republikas valdības ministrijām, iestādēm un organizācijām, lai nodrošinātu ka Latvijas Republikas valdībai šīs Vienošanās ietvaros piegādāto materiālu, ieskaitot piederumu, aprīkojuma un instrumentu, sagatavošanā tiek dota prioritāte, lai nodrošinātu ātru piegādi gala mērķī Latvijā. VIDM vai tās nozīmētās īstenošanas institūcijas koordinē kopīgi ar atbilstošajām Latvijas Republikas valdības ministrijām, iestādēm un organizācijām, lai tiktu veikti nepieciešamie drošības pasākumi attiecībā uz Amerikas Savienoto Valstu valdības personālu, līgumslēdzējiem un materiāliem, ieskaitot piederumus, aprīkojumu un instrumentus tajos objektos, kuri saistīti ar darbībām šīs Vienošanās ietvaros.

3. VIDM vai tās nozīmētās īstenošanas institūcijas veicina to, lai atbilstošās Latvijas Republikas valdības ministrijas, iestādes un organizācijas veiktu šīs Vienošanās ietvaros piegādāto materiālu, ieskaitot piederumu, aprīkojuma un instrumentu pārbaudi un desmit dienu laikā pēc saņemšanas nodrošinātu apstiprinājuma sniegšanu DOE par to atbilstību. Neatbilstošo materiālu, ieskaitot piederumu, aprīkojuma un instrumentu, remonta vai nomaiņas noteikumi tiks atrunāti līgumā(os), saskaņā ar kuriem tiks veiktas materiālu, ieskaitot piederumu, aprīkojuma un instrumentu, piegāde šīs Vienošanās ietvaros.

## VI PANTS

Papildus audita un pārbaudes tiesībām, kas noteiktas Izplatīšanas novēršanas līguma XII pantā, DOE pārstāvjiem ir tiesības pārraudzīt līgumu nosacījumu īstenošanu un darba gaitu šīs Vienošanās ietvaros objektos Latvijas teritorijā.

## VII PANTS

Noteiktās kārtības ietvaros Puses var iesaistīties īstenošanas pasākumos, lai izpildītu šīs Vienošanās noteikumus. Gadījumos, kad ir pretrunas starp šo Vienošanos un šādiem pasākumiem, šīs Vienošanās nosacījumi ir noteicošie.

## VIII PANTS

Vienošanās stājas spēkā parakstīšanas brīdī un paliek spēkā līdz darbojas Izplatīšanas novēršanas līgums. Šī Vienošanās var tikt labota vai paplašināta, Pusēm rakstiski vienojoties un var tikt pārtraukta, Pusei brīdinot otru Pusi rakstiski vismaz 90 dienas iepriekš.

Apliecinot to, parakstītāji, savu valdību pienācīgi pilnvaroti, ir parakstījuši šo Vienošanos.

Parakstīta Vašingtonā, 2005. gada 25. aprīlī divos eksemplāros, angļu un latviešu valodā, katrs teksts ir vienlīdz autentisks.

AMERIKAS SAVIENOTO  
VALSTU ENERĢIJAS  
DEPARTAMENTA VĀRDĀ:

Handwritten signature of Samuel W. Bodman in cursive script.

LATVIJAS REPUBLIKAS  
VIDES MINISTRIJAS VĀRDĀ:

Handwritten signature of Ilze Pūris in cursive script.